EUROPOS PARLAMENTAS 2009 - 2014

Plenarinio posėdžio dokumentas

20.3.2012 B7-0190/2012

PASIŪLYMAS DĖL REZOLIUCIJOS

pateiktas siekiant užbaigti diskusijas dėl Tarybos ir Komisijos pareiškimų

pagal Darbo tvarkos taisyklių 110 straipsnio 2 dalį

dėl 2011 m. Juodkalnijos pažangos ataskaitos(2011/2890(RSP))

Charles Tannock
Užsienio reikalų komiteto vardu

B7-0190/2012

Europos Parlamento rezoliucija dėl 2011 m. Juodkalnijos pažangos ataskaitos (2011/2890(RSP))

Europos Parlamentas,

– atsižvelgdamas į 2010 m. kovo 29 d. Europos Bendrijų bei jų valstybių narių ir Juodkalnijos Respublikos stabilizacijos ir asociacijos susitarimą[1],

– atsižvelgdamas į 2003 m. birželio 19–20 d. Europos Vadovų Tarybos susitikimo išvadas ir jų priedą „Salonikų darbotvarkė Vakarų Balkanų valstybėms: Europos integracijos link“,

– atsižvelgdamas į Europos Vadovų Tarybos 2011 m. gruodžio 9 d. sprendimą dėl Juodkalnijos pažangos stojimo proceso metu[2],

– atsižvelgdamas į Europos Vadovų Tarybos 2010 m. gruodžio 17 d. sprendimą suteikti Juodkalnijai į Europos Sąjungą stojančios šalies kandidatės statusą[3],

– atsižvelgdamas į 2011 m. spalio 12 d. Komisijos tarnybų darbo dokumentą dėl 2011 m. Juodkalnijos pažangos ataskaitos (SEC(2011) 1204 galutinis),

– atsižvelgdamas į 2011 m. spalio 12 d. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui ir Tarybai „2011-2012 m. plėtros strategija ir pagrindiniai uždaviniai“ (COM(2011)0666),

– atsižvelgdamas į 2010 m. lapkričio 9 d. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui ir Tarybai dėl Komisijos nuomonės dėl Juodkalnijos narystės Europos Sąjungoje prašymo (COM(2010)0670),

– atsižvelgdamas į 3–ojo Europos Sąjungos ir Juodkalnijos stabilizacijos ir asociacijos parlamentinio komiteto 2011 m. spalio 3 ir 4 d. posėdžių pareiškimus ir rekomendacijas,

– atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 110 straipsnio 2 dalį,

A. kadangi ES valstybės narės siekia 2012 m. birželio mėn. pradėti stojimo derybas su Juodkalnija ir kadangi Europos Vadovų Taryba paragino Komisiją pasiūlyti derybų su Juodkalnija programą;

B. kadangi Europos Vadovų Taryba nustatė Tarybai užduotį išanalizuoti Juodkalnijos pažangą remiantis Komisijos ataskaita;

C. kadangi politinis sutarimas ES klausimais išlieka svarbus Juodkalnijoje ir narystės ES bei NATO skatinimo tikslas yra pagrindinis šalies užsienio politikos klausimas; kadangi siekiant reformų reikia stiprios politinės valios ir pagrindinio įsipareigojimo spręsti būsimas stojimo proceso problemas;

[1] *OL L 108, 2010 04 29, p. 3*

D. kadangi Juodkalnija padarė didelę pažangą siekdama septynių prioritetinių tikslų, kuriuos Komisija nustatė 2010 m., būtent parlamento darbo ir rinkimų sistemos tobulinimo, viešojo administravimo profesionalumo, teismų nepriklausomumo, kovos su korupcija, kovos su organizuotu nusikalstamumu, žiniasklaidos laisvės užtikrinimo ir bendradarbiavimo su pilietine visuomene tikslų;

E. kadangi Juodkalnijoje pastebėtas nedidelis ekonomikos atsigavimas, taip pat žema infliacija, didelės tiesioginės užsienio investicijos ir truputį mažesnis nedarbo lygis; kadangi Juodkalnija įgyvendino su prekyba susijusias nuostatas, numatytas Stabilizacijos ir asociacijos susitarime su ES;

F. kadangi Juodkalnija turi siekti tolesnių reformų veiksmingai įgyvendindama vyriausybės veiksmų planą dėl pagrindinių prioritetų, skatindama atsigavimą po ekonominės krizės, tuo pat metu užtikrindama tinkamą valstybės išlaidų ir valstybės skolos, kuri, remiantis 2011 m. duomenimis, aukštesnė nei praėjusiais metais, kontrolę; kadangi Juodkalnija privalo išlaikyti fiskalinį stabilumą bei stiprinti ir kurti administracinius bei institucinius pajėgumus, kurių reikia siekiant ateityje prisiimti ES narystės įsipareigojimus;

Bendros pastabos

1. palankiai vertina Europos Vadovų Tarybos sprendimą siekti, kad stojimo derybos su Juodkalnija būtų pradėtos 2012 m. birželio mėn.; ragina ES valstybes nares netinkamai ir nepagrįstai neatidėlioti derybų pradžios atsižvelgiant į tai, kad Juodkalnija iki šiol padarė didelę pažangą siekdama atitikti nurodytus kriterijus;

2. pabrėžia poreikį nusiųsti teigiamą žinią Juodkalnijai ir kitoms šalims, kurios deda daug pastangų siekdamos atitikti narystės kriterijus; tvirtai įsitikinęs, kad šalys kandidatės ir potencialios šalys kandidatės turėtų būti vertinamos remiantis vien tik jų nuopelnais ir pažanga siekiant atitikti kriterijus ir kad jų stojimo procesas jokiu būdu neturėtų būti susietas su kitų kaimyninių šalių ar šalių kandidačių pažanga siekiant išlaikyti plėtros proceso patikimumą;

3. su pasitenkinimu pažymi, kad Pasirengimo narystei pagalbos priemonės (PNPP) parama Juodkalnijoje tinkamai įgyvendinama; ragina Juodkalnijos vyriausybę ir Komisiją supaprastinti PNPP lėšų administravimo procedūrą siekiant ją padaryti prieinamesnę mažesnėms ir nevyriausybinėms organizacijoms, profesinėms sąjungoms ir kitoms gavėjoms;

4. palankiai vertina tai, kad Juodkalnija užtikrino aukšto lygio atitiktį narystės kriterijams ir apskritai pasiekė gerų rezultatų pagrindinių prioritetų srityje;

5. pabrėžia, kad būtina ir svarbu dėti daug ir kokybiškų pastangų įgyvendinant reformas, ypač daug dėmesio skiriant teisinei valstybei ir pagrindinėms teisėms; akcentuoja, kad svarbiausias šių pastangų tikslas – priemonės kovoti su korupcija ir organizuotu nusikalstamumu. Jos ir toliau bus itin svarbus veiksnys vykstant Juodkalnijos stojimo procesui; ragina Juodkalnijos valdžios institucijas ir toliau sklandžiai vykdyti įsipareigojimus pagal Stabilizacijos ir asociacijos susitarimą; laikosi nuomonės, kad ES institucijos galės geriausiai kontroliuoti ir padėti įgyvendinti teismų reformą, kai bus pradėtas stojimo derybų 23 skyrius;

6. palankiai vertina Komisijos naująją stojimo derybų strategiją, pagal kurią pradedama derėtis dėl 23 ir 24 skyrių, ir tikisi, kad derybos dėl šių dviejų skyrių bus pradėtos kiek galima greičiau siekiant paspartinti teisines reformas Juodkalnijoje;

7. primena, kad ES grindžiama tolerancijos ir visų visuomenės atstovų lygių teisių vertybėmis; ragina Juodkalniją ir toliau vesti konstruktyvų politinių jėgų dialogą siekiant apsaugoti daugiataučio šalies pobūdžio sanglaudą ir įveikti likusius kultūrinius ir nacionalinius nesutarimus, taip pat užkirsti kelią diskriminacijai;

Politiniai kriterijai

8. pritaria teisėkūros veiksmams, kurių imtasi siekiant gerinti nacionalinio parlamento darbą; tačiau, rekomenduoja dėti daugiau pastangų siekiant užtikrinti skaidresnį teisėkūros procesą, aktyvesnį visuomenės dalyvavimą rengiant naujus teisės aktus dar glaudžiau konsultuojantis su pilietinės visuomenės veikėjais, sustiprinti parlamento administracinius pajėgumus, kuriais siekiama pagerinti parlamento veiklą rengiant teisės aktus ir vykdant politinę priežiūrą bei demokratinę vykdomosios valdžios priežiūrą, taip pat dažniau ir veiksmingiau pasinaudoti konsultacinių ir kontrolinių posėdžių priemone, o taip pat nuolat kontroliuoti, kaip vyriausybė reaguoja į Parlamento teikiamus klausimus ir reikalavimus; konkrečiau, rekomenduoja išplėsti atitinkamų komitetų funkcijas ir galias, kad Parlamentas galėtų vykdyti tinkamą ir veiksmingą Europos integracijos proceso priežiūrą;

9. pritaria tam, kad buvo priimti įstatymo dėl savivaldybės tarybos narių ir parlamento narių rinkimų pakeitimai – tai viena iš likusių sąlygų siekiant septynių pagrindinių prioritetų; tačiau ragina Juodkalnijos valdžios institucijas papildyti šiuos pasiekimus teisėkūros srityje naujais veiksmais, kuriais būtų didinama lyčių lygybė, nes ji kol kas praktiškai neužtikrinama;

10. atkreipia dėmesį į tai, kad moterys vis dar itin mažai atstovaujamos parlamente, aukščiausiose vyriausybės pareigose ir pareigose, susijusiose su sprendimų priėmimu, viešajame ir privačiame sektoriuje; todėl palankiai vertina naujas nuostatas, pagal kurias kandidatų sąrašuose 30 proc. turi vietų turi būti skirta moterims, tačiau mano, kad praktiškai tai neužtikrins lyčių lygybės; be to, yra susirūpinęs dėl to, kad sistemingai pažeidžiama moterų teisė įsidarbinti, taip pat teisė į vienodą užmokestį; ragina Juodkalnijos valdžios įstaigas veikti aktyviau siekiant integruoti lyčių lygybės aspektą į įvairių sričių politiką ir nustatyti vienodo užmokesčio principą;

11. taip pat teigiamai vertina tai, kad buvo priimti švietimo įstatymo pakeitimai, kuriais užbaigiami ilgi politiniai ginčai dėl serbų kalbos statuso Juodkalnijos švietimo sistemoje; laikosi nuomonės, kad šiuo teigiamu kompromisu pabrėžiamas plataus masto visų politinių jėgų sutarimas dėl šalies bendrumo, bet taip pat dėl etniniu ir religiniu aspektu įvairialypio pobūdžio;

12. mano, kad nauja 2011–2016 m. viešojo administravimo reformos strategija yra teigiamas žingsnis siekiant pradėti taikyti Europos standartus įdarbinant ir paaukštinant pareigose ir priemones, skirtas valstybės administravimo veiksmingumui didinti; ragina Juodkalnijos vyriausybę spręsti esamus pagrindinius klausimus, susijusius su blogais administracinės sistemos rezultatais sprendimų priėmimo ir vyriausybės darbo organizavimo srityje, įskaitant įgaliojimų perdavimo sistemos ir galios dekoncentracijos klausimą, kad būtų

sukurta nuo politikos atsieta ir profesionali valstybės tarnyba, veikianti veiksmingai ir nešališkai; ragina valdžios institucijas pirmenybę teikti geram valdymui, prisidėti prie laipsniško teisinės ir administracinės kultūros plėtojimo ir spręsti pernelyg apkrautų ir išsiplėtusių administracinių struktūrų problemą;

13. atkreipia dėmesį į pažangą, padarytą reformuojant teismines institucijas bei mažinant neišspręstų bylų skaičių teismuose, patvirtinant priemones, kuriomis stiprinamas teisėjų ir prokurorų nepriklausomumas, atskaitomybė, nešališkumas bei veiksmingumas (vienas iš pagrindinių prioritetų) ir Teismų taryboje užtikrinant sistemingesnį drausminės procedūros taikymą įtariamų teisėjų ir prokurorų atvejais; ragina Juodkalnijos parlamentą patvirtinti konstitucines nuostatas, kuriomis būtų stiprinamas teisinis teisminių institucijų nepriklausomumas ir atskaitomybė bei Teismų ir prokuratūros tarybos teisėjų nepriklausomumas ir profesinis savarankiškumas; pabrėžia poreikį veiksmingiau kontroliuoti korupciją ir stebėti interesų konflikto taisyklių įgyvendinimą; ragina supaprastinti teismų sistemą siekiant sustiprinti teismų veiksmingumą, atsižvelgiant į tai, kad Juodkalnija ir toliau yra viena iš šalių, kurioje vienam gyventojui tenka didžiausias skaičius žemiausios instancijos teismų, teismo pareigūnų, prokurorų ir administracijos darbuotojų Europoje;

14. ragina Juodkalnijos valdžios institucijas tinkamai parinkti teisėjus ir prokurorus, užtikrinant jų finansinę nepriklausomybę bei griežtą drausminių taisyklių taikymą tiek teisėjų, tiek ir prokurorų atžvilgiu, jei jie nesilaiko galiojančios tvarkos; taip pat ragina Juodkalnijos valdžios institucijas didinti teismų skaidrumą; primena raginimą užtikrinti nuspėjamą teismų sistemą ir visuomenės pasitikėjimą; prašo teismų sistemai skirtame biudžete pakankamai lėšų skirti infrastruktūrai, įrangai bei mokymams, kas yra būtina norint sustiprinti teismų veiksmingumą; mano, kad yra svarbu nustatyti bendrus teisininkų rengimo kriterijus, kuriuos taikytų Teisininkų rengimo centras;

15. džiaugiasi dėl tolesnės didelės pažangos tvirtinant kovos su korupcija teisės aktus, ypač naują viešųjų pirkimų įstatymą, politinių partijų finansavimo įstatymą ir interesų konflikto įstatymo pakeitimus; tačiau pažymi, kad naujasis viešųjų pirkimų įstatymas gali būti griežtesnis už ankstesnįjį įstatymą, todėl gali skatinti nepranešti apie korupcijos atvejus; yra susirūpinęs dėl to, kad politinių partijų atstovai atlieka svarbų vaidmenį Interesų konfliktų prevencijos komisijos, kuri atsakinga už naujų interesų konfliktų įstatymo pakeitimų įgyvendinimą, darbe; mano, kad dabartiniu įstatymo dėl laisvos prieigos prie informacijos projektu apribojama prieiga prie informacijos ir dėl to gali sumažėti pilietinės visuomenės organizacijų ir žiniasklaidos galimybės atskleisti korupcijos atvejus; tačiau pažymi, kad korupcija vis dar dažnas reiškinys daugelyje sričių ir išlieka problema, kuri kelia ypatingą susirūpinimą, nes viešiesiems finansams gali sukelti didelių išlaidų;

16. ragina vyriausybę kiek galima greičiau įgyvendinti politinių partijų finansavimo ir rinkimų kampanijų įstatymus; ragina kompetentingas teisėsaugos įstaigas dėti visapusiškas kovos su korupcija pastangas, skelbiant nuosprendžius daugiau korupcijos bylų, įskaitant atvejus susijusius su aukštas pareigas užimančių asmenų korupcija; ragina Juodkalnijos valdžios institucijas pradėti taikyti tikslius mechanizmus, kuriais būtų tinkamai įgyvendinamos ir patikimai stebimos kovos su korupcija iniciatyvos, ir plėsti įvairių įstaigų, ypač policijos ir prokurorų bendradarbiavimą bei keitimąsi informacija; ragina Juodkalnijos parlamentą stiprinti savo kovos su korupcija institucijų priežiūros

vaidmenį; ragina valdžios institucijas ištirti kaltinimus korupcija, ypač susijusius su privatizavimo procesu; kviečia Komisiją įvertinti poveikį ir rezultatus, pasiektus skirstant ES lėšas teismų reformos srityje ir kovojant su korupcija;

17. pabrėžia, kad reikia aktyviau kovoti su organizuotu nusikalstamumu, ypač atsižvelgiant į policijos ir baudžiamojo persekiojimo institucijų administracinių ir tyrimo gebėjimų stiprinimą, kad būtų gerinamas šių institucijų veiksmingumas; mano, kad svarbu dėti daugiau pastangų siekiant veiksmingai pasinaudoti kriminaline žvalgyba ir toliau plėsti tarptautinį ir regioninį bendradarbiavimą kovojant su organizuotu nusikalstamumu, visų pirma pinigų plovimu ir kontrabanda;

18. nors ir pripažįsta, kad padaryta pažanga teisėkūros srityje siekiant užtikrinti žodžio laisvę žiniasklaidoje, tačiau atkreipia dėmesį į tariamus grasinimų žurnalistams ir fizinio smurto prieš juos atvejus ir į pranešimus apie ribojamą žiniasklaidos laisvę; yra sunerimęs dėl to, kad teismuose susikaupę daug neišnagrinėtų bylų dėl garbės ir orumo įžeidimo ir šmeižto prieš žiniasklaidą ir žurnalistus;

19. ragina Juodkalnijos valdžios institucijas nuodugniai išnagrinėti grasinimų žurnalistams ir fizinio smurto prieš juos atvejus, taip pat parodyti savo įsipareigojimą ir užtikrinti politiškai nepriklausomą žiniasklaidą; primygtinai ragina valdžios įstaigas nuodugniai ištirti žurnalistų nužudymus ir užpuolimus, taip pat ištirti dienraščio „Vijesti“ automobilių padegimo atvejus bei patraukti kaltuosius baudžiamojon atsakomybėn asmenis, atsakingus už televizijos kanalo „Vijesti“ darbuotojų užpuolimą 2011 m. lapkričio mėn. Humci miestelyje netoli Nikšičiaus; ragina valdžios institucijas užtikrinti priežiūros institucijų nepriklausomumą ir suteikti visas būtinas sąlygas žiniasklaidos savireguliacijos įstaigai, kad ji galėtų pradėti savo veiklą vadovaudamasi geriausiais Europos standartais; kviečia Juodkalnijos vyriausybę siūlyti keisti esamus teisės aktus dėl informacijos laisvės, kad juos taikant nebūtų ribojama prieiga prie informacijos ir mažinamas skaidrumas; ragina žurnalistus laikytis profesinės etikos nuostatų ir standartų, susijusių su pagarba privačiam gyvenimui ir orumu žiniasklaidoje;

20. pritaria vyriausybės pastangoms gerinti bendradarbiavimą su nevyriausybinėmis organizacijomis ir ragina nuolat konsultuotis su pilietine visuomene politikos formavimo ir teisėkūros klausimais; pritaria valdžios institucijų žingsniui paskirti kontaktinius asmenis ryšiams su NVO ir mano, kad daugelis šių institucijų nustato pilietinės visuomenės atstovų atrankos į atitinkamas vyriausybės įsteigtas darbo grupes kriterijus ir tvarką; tačiau pabrėžia, kad taip pat svarbu stiprinti dialogą su profsąjungomis ir pilietinės visuomenės organizacijomis, kurios atstovauja labiausiai pažeidžiamas gyventojų grupes ir sprendžia jų klausimus bei lyčių lygybės klausimus;

21. džiaugiasi dėl apskritai gerų etninių grupių santykių, taip pat tokių jautrių klausimų, kaip tautinė priklausomybė ir kalba surašant gyventojus, sprendimo; džiaugiasi dėl to, kad teisės aktų sistema, susijusi su kovos su diskriminacija politika ir mažumų apsauga, yra iš esmės sukurta, įskaitant tai, kad įsteigta ministro pirmininko patarėjo žmogaus teisių ir apsaugos nuo diskriminacijos klausimais pareigybė; pabrėžia, kad vis dar reikia dėti pastangų siekiant šią sistemą įgyvendinti; ragina Juodkalnijos valdžios institucijas imtis papildomų priemonių ir užtikrinti geresnį mažumų atstovavimą viešosiose įstaigose nacionaliniu ir vietos lygmeniu, atsižvelgiant į tai, kad viešosiose įstaigose vis dar dirba

nepakankamai mažumoms priklausančių asmenų; ragina valdžios institucijas kovoti su romų, aškalų ir egiptiečių bendruomenių diskriminacija ir gerinti jų gyvenimo sąlygas, didinti prieigą prie socialinės apsaugos, sveikatos, švietimo, būsto ir įdarbinimo paslaugų; be to, siekiant pagerinti romų, aškalų ir egiptiečių bendruomenių statusą, ragina vyriausybę ir vietos valdžios institucijas prisidėti prie Europos romų integracijos nacionalinių strategijų plano ir parengti nacionalinę dešimties metų įtraukties strategiją, kai baigs galioti dabartinė 2008–2012 strategija;

22. palankiai vertina tai, kad neseniai buvo priimtas diskriminaciją draudžiantis teisės aktas, kuriame konkrečiai paminėta seksualinė orientacija ir lytinė tapatybė; ragina tinkamai taikyti esamą antidiskriminacinę teisinę sistemą; ragina Juodkalnijos valdžios institucijas stiprinti priemones, skirtas įgyvendinti šalies teisinę bei institucinę lesbiečių, gėjų, biseksualų ir transseksualų teises reglamentuojančią struktūrą; ragina valdžios institucijas imtis priemonių, skirtų apsaugoti lesbiečių, gėjų, biseksualų ir transseksualų organizacijas bei pačius asmenis nuo grasinimų ir padaryti viska kas įmanoma apsaugant lesbiečių, gėjų, biseksualų ir transseksualų bendruomenę nuo užpuolimų;

23. pabrėžia, kad Juodkalnija ratifikavo aštuonias pagrindines Tarptautinės darbo organizacijos darbuotojų teisių konvencijas ir pakeistą Europos socialinę chartiją; pabrėžia, jog vis tiek esama suvaržymų, nors Darbo kodekse ir numatytos pagrindinės darbuotojų ir profesinių sąjungų teisės; ragina Juodkalniją ir toliau stiprinti darbuotojų ir profesinių sąjungų teises; atkreipia dėmesį į socialinio dialogo vaidmens svarbą ir ragina Juodkalnijos vyriausybę padidinti užmojus, susijusius su Socialine taryba ir tolesniu jos stiprinimu; pabrėžia, jog svarbu didinti Socialinės tarybos darbo skaidrumą ir veiksmingumą;

24. pabrėžia, kad visos politinės partijos, nesvarbu, kokiai bendruomenei jos atstovautų, turėtų siekti palaikyti konstruktyvų ir brandų politinį klimatą ir nepriimti politinių nurodymų iš trečiųjų šalių;

25. ragina Juodkalniją plėsti teisinę sistemą, kuria reguliuojamos neįgaliųjų teisės, ir gerinti jų galimybes gauti darbą, įskaitant darbą viešosiose įstaigose; ragina valdžios institucijas pritaikyti viešąsias vietas prie neįgaliųjų poreikių ir toliau organizuoti informavimo kampanijas, kuriomis būtų siekiama neįgaliųjų socialinės įtraukties;

26. pažymėdamas, kad šiuo metu Juodkalnijoje yra apie 15 000 pabėgėlių, viduje perkeltųjų ir perkeltųjų asmenų, atvykusių iš Kroatijos, Bosnijos ir Hercegovinos ir Kosovo, ragina Juodkalnijos vyriausybę surasti ilgalaikį ir tvarų šios problemos sprendimą, taip pat visapusiškai įgyvendinti atitinkamą savo strategiją ir toliau dėti pastangas siekiant perkeltiesiems asmenims suteikti teisinį statusą; mano, kad svarbu, jog minėtieji asmenys sugrįžtų į savo kilmės šalis, ir kad reikia panaikinti likusias kliūtis tarp regiono šalių ir palengvinti perkeltųjų asmenų sugrįžimą; atsižvelgdamas į tai, su pasitenkinimu pažymi, kad Juodkalnija atlieka aktyvų vaidmenį regiono programoje „Belgrado iniciatyva“, taip pat pažymi, kad ji priėmė veiksmų planą, pagal kurį bus įgyvendinama Juodkalnijos nuolatinė strategija dėl perkeltųjų asmenų ir viduje perkeltųjų asmenų klausimų sprendimo;

Ekonominiai kriterijai

27. palankiai vertina tai, kad Juodkalnija išlaikė savo makroekonominį stabilumą, tačiau taip pat pažymi, kad prognozuojamas lėtesnis ekonomikos augimas ir tolesnis aukštas nedarbo lygis; ragina vyriausybę pagreitinti atsigavimą po 2009 m. įvykusio didelio ekonomikos nuosmukio ir išlaikyti fiskalinį stabilumą, taip pat įgyvendinti apdairesnę fiskalinę politiką ir sumažinti valstybės skolą, kad būtų užtikrinta patikima ekonomikos pažanga ir pakeltas gyvenimo lygis;

28. pritaria tam, kad buvo patvirtintos tokios svarbios struktūrinės reformos, kaip valstybės pensijų sistema, įdarbinimo viešajame sektoriuje supaprastinimas arba nauja vietos valdžios finansavimo sistema; ragina Juodkalniją tęsti struktūrines reformas ir ypač stiprinti teisinę valstybę, fizinę infrastruktūrą ir žmogiškuosius išteklius, taip pat toliau įgyvendinti priemones siekiant šalinti verslo kliūtis ir gerinti verslo aplinką, didinti darbo rinkos lankstumą ir skatinti eksporto konkurencingumą; vėl išreiškia susirūpinimą dėl aukšto neoficialaus užimtumo lygio ir šešėlinės ekonomikos masto, dėl kurių iškyla didelių problemų Juodkalnijos ekonomikai ir visuomenei;

29. palankiai vertina tai, kad priimta 2011–2015 m. mažųjų ir vidutinių įmonių (MVĮ) plėtros strategija ir 2011–2015 m. konkurencingumo skatinimo strategija labai mažų subjektų lygmeniu; ragina vyriausybę gerinti įvairių šioje srityje dirbančių institucijų koordinavimą, rinkti tikslesnius su MVĮ susijusius duomenis ir stiprinti bendrą įmonių registravimo sistemą siekiant užtikrinti veiksmingą šių strategijų įgyvendinimą;

Gebėjimai prisiimti narystės įsipareigojimus

30. ragina Juodkalnijos vyriausybę žymiai padidinti institucinius ir administracinius pajėgumus, taip pat plėsti su stojimu susijusį atitinkamų valstybės institucijų bendradarbiavimą ir koordinavimą; atsižvelgdamas į tai, ragina valdžios įstaigas stiprinti užsienio reikalų ir Europos integracijos ministerijos administracinius pajėgumus ir sustiprinti pajėgumus ministerijų, sprendžiančių pagrindinių *acquis* sričių klausimus; ragina valdžios institucijas šalinti administracinės sistemos susiskaldymą ir kompetencijos dubliavimąsi, taip pat plėtoti politikos formavimo pajėgumus atitinkamose ministerijose siekiant gerinti teisės aktų kokybę, taigi stiprinti teisinę valstybę;

31. pritaria tam, kad vyriausybė patvirtino planą, kuriame apibrėžė Juodkalnijos energijos politiką iki 2030 m., ir pažymi, kad energijos sektoriaus reforma yra itin svarbus spręstinas šalies klausimas; ragina valdžios institucijas greičiau siekti pažangos energijos tiekimo saugumo ir energijos veiksmingumo srityse, taip pat toliau dėti pastangas siekiant sukurti reguliavimo aplinką, kurioje visuose sektoriuose būtų skatinamas didesnis atsinaujinančiųjų energijos išteklių naudojimas, kaip reikalaujama pagal atitinkamus ES teisės aktus dėl atsinaujinančiosios energijos;

32. ragina Juodkalniją siekti pažangos derinant nacionalinius teisės aktus su *acquis* teisės gauti aplinkosaugos informaciją, teisės kreiptis į teismą, atsakomybės už žalą aplinkai ir strateginio aplinkos vertinimo tarpvalstybiniu aspektu nuostatų klausimu; ragina valdžios institucijas sistemingiau įtraukti aplinkos ir klimato kaitos klausimus į kitų sektorių politiką; mano, kad ypač svarbu spręsti kietųjų atliekų, nuotekų ir prastai valdomos atliekų tvarkymo sistemos problemas, taip pat nustatyti griežtesnes nuobaudas visiems, kurie pažeidžia taikomas taisykles, ir nustatyti veiksmingą tikrinimo ir stebėjimo sistemą; be to, apskritai, pakartoja, kad reikia spręsti neaiškaus valdžios institucijų atsakomybės

pasidalijimo ir jų veiksmų nuoseklumo stokos problemas, nes dėl jų labai stabdoma pažanga aplinkosaugos srityje;

33. primena, kad Vakarų Balkanų regione yra 25 proc. Europos biologinės įvairovės; taip pat primena, kad daug mažų upių ir ežerų (iš jų didžiausia Moračos upė ir Skadaro ežeras) yra daugelio retų rūšių buvimo vieta; ragina Juodkalnijos valdžios institucijas iš naujo apsvarstyti planus statyti dideles hidroelektrines ir didžiąją dalį energijos gauti iš šių šaltinių; primena, kad reikia parengti nacionalinės energetikos strategijos projektą, kuriame būtų atsižvelgiama į daugelį atsinaujinančiosios energijos šaltinių, įskaitant nedidelės apimties hidroenergetikos įmones; primena būtinybę atsižvelgti į poreikį saugoti Konstitucijoje įteisintą gamtos paveldą, nes Juodkalnija apibrėžiama kaip ekologiška šalis, o gamtos paveldas ir turizmas yra du svarbūs Juodkalnijos ekonomikos ramsčiai; primygtinai ragina Juodkalnijos valdžios institucijas, prieš priimant bet kokį sprendimą statyti naujas elektrines, visada atlikti poveikio vertinimą aplinkos apsaugos ir socialiniu aspektais laikantis ES ir tarptautinių standartų, pvz., Orhuso ir Espoo konvencijų nuostatų; planuojant ateities hidroelektrinių statybos projektus primygtinai ragina Juodkalnijos valdžios institucijas toliau vykdyti išsamias ir skaidrias viešąsias konsultacijas ir į jas įtraukti atitinkamas pilietinės visuomenės organizacijas, taip pati viešai paskelbti priimtus atitinkamus sprendimus, ekspertų nuomones ir kitus dokumentus;

34. palankiai vertina Juodkalniją dėl to, kad ji tapo pasaulio mastu pripažinta turistine vieta, kuri turi didelių tolesnio vystymosi galimybių; tačiau pažymi, kad dėl turizmo gali kilti pavojus aplinkai, ir ragina vyriausybę imtis tolesnių žingsnių siekiant apsaugoti gamtą, taip pat Adrijos jūros pakrantę;

35. ragina Juodkalnijos vyriausybę greičiau siekti pažangos įsteigiant struktūras, kurių reikia bendrai žemės ūkio politikai įgyvendinti, pvz., mokėjimo agentūrą ir integruotą administracinę ir kontrolės sistemą; ragina siekti pažangos įgyvendinant žemės ūkio ir kaimo plėtros politiką, taip pat dėti pastangas plėtojant politiką ir naudojant turimą finansinę pagalbą;

36. pritaria tam, kad Juodkalnija per 2011 m. gruodžio 17 d. vykusią PPO ministrų konferenciją tapo Pasaulio prekybos organizacijos (PPO) nare; laikosi nuomonės, kad narystė PPO sudarys sąlygas skaidresnei, geriau nuspėjamai ir patrauklesnei prekybos ir užsienio investicijų aplinkai;

37. ragina Juodkalnijos valdžios institucijas įgyvendinti atitinkamus teisės aktus dėl centrinio banko nepriklausomumo, piniginio finansavimo, privilegijos naudotis viešojo sektoriaus finansų įstaigomis ir euro apsaugos; pažymi, kad reikės išsamiai apibrėžti pasekmes Juodkalnijos pinigų sistemai ir šį klausimą apsvarstyti būsimose stojimo derybose;

38. teigiamai vertina tai, kad Juodkalnija iki šiol sklandžiai įgyvendino bevizio režimo su Šengeno erdve susitarimą, kuris įsigaliojo 2009 m. gruodžio 19 d.; tačiau ragina valdžios institucijas padidinti Užsienio reikalų ir Europos integracijos ministerijos administracinius pajėgumus, taip pat plėsti diplomatinį ir konsulinį tinklą ir, be kita ko, sukurti Užsienio reikalų ir Europos integracijos ministerijos nacionalinės vizų sistemos ir diplomatinių bei konsulinių misijų interneto sąsają, taip pat pradėti naudoti vizų įkliją su apsaugos ženklais;

Regioninis bendradarbiavimas

39. palankiai vertina Juodkalnijos įsipareigojimą prisidėti prie regioninio stabilumo ir gerų kaimyninių santykių su kitomis Vakarų Balkanų šalimis stiprinimo ir jos konstruktyvų vaidmenį siekiant šio tikslo; pritaria tam, kad Juodkalnija atlieka aktyvų vaidmenį dalyvaudama įgyvendinant įvairias regionines iniciatyvas Pietryčių Europoje; ypač pabrėžia Juodkalnijos įsipareigojimą siekiant pasirašyti ekstradicijos susitarimus su Kroatija, buvusiąja Jugoslavijos Respublika Makedonija ir Serbija sudarant bendradarbiavimo susitarimus su kitų šalių finansų žvalgybos tarnybomis ir 2011 m. lapkričio 7 d. pasirašant Serbijos, Juodkalnijos, Kroatijos ir Bosnijos ir Hercegovinos užsienio reikalų ministrų deklaraciją, kuria siekiama surasti regiono pabėgėlių klausimo sprendimą;

40. pritaria Juodkalnijos ir Serbijos įsipareigojimui sudaryti geresnes sąlygas dvišaliams santykiams; ragina abiejų šalių politinius ir religinius lyderius toliau gerinti etninių ir religinių grupių dialogo sąlygas siekiant sudaryti susitarimą, kuriuo būtų reguliuojama Serbijos ortodoksų bažnyčios padėtis Juodkalnijoje; vykstant stojimo deryboms ragina Komisiją atkreipti dėmesį į Juodkalnijos ortodoksų bažnyčios ir Serbijos ortodoksų bažnyčios santykius, nes pagerinus santykius tarp šių dviejų bažnyčių ir šalyje veikiančių bendruomenių pagerėtų politinis klimatas Juodkalnijoje;

41. su džiaugsmu pažymi gerus Juodkalnijos ir Kroatijos kaimyninius santykius; pritaria tam, kad Juodkalnijos ir Kroatijos teisėsaugos įstaigos sudarė bendradarbiavimo susitarimą, kuriuo numatoma bendros veiklos įvairiose policijos darbo srityse (nusikaltimų prevencija, pasienio apsauga, kova su įvairių formų regioniniu ir tarptautiniu organizuotu nusikalstamumu) sistema; palankiai vertina tai, kad sudaryta bendra Juodkalnijos ir Kroatijos komisija, ir su pasitenkinimu pažymi, kad abi šalys sutarė laikytis Tarptautinio Teisingumo Teismo sprendimo dėl galutinai dar neišspręsto Prevlakos pusiasalio teritorijos nuosavybės klausimo;

°

° °

42. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai ir Juodkalnijos vyriausybei bei parlamentui.